Olsztyn, dn. 26 kwietnia 2021 r.

Prof. dr hab. Mirosław Karpiuk
Katedra Prawa Administracyjnego i Nauk o Bezpieczeństwie
WPiA UWM w Olsztynie

Do
Przewodniczącego Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Prawne
oraz Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Prawne

Opinia promotora

Praca doktorska *Służby specjalne właściwe w sprawach ochrony przed zagrożeniami zewnętrznymi dla bezpieczeństwa państwa. Zagadnienia administracyjno-prawne* Pana Bartosza Straszaka spełnia wszystkie wymogi ustawowe stawiane tego rodzaju opracowaniom.

Jako ogólny cel rozprawy, Autor przyjął dokonanie analizy zagadnień dotyczących służb wywiadowczych w Polsce, w tym ich funkcjonowania i sprawowanego nad nimi nadzoru. Tak sformułowany cel według Autora pozwala nie tylko na badanie funkcjonowania takich instytucji w praktyce, ale także na sformułowanie wniosków, co do dalszego, skuteczniejszego funkcjonowania służb wywiadowczych w polskim systemie bezpieczeństwa państwa. Celem pracy jest również ustalenie rzeczywistego zakresu zagrożeń dla bezpieczeństwa zewnętrznego państwa, jak również wskazanie prawnych instrumentów, które są wykorzystywane do realizowania przez służby ustawowych funkcji. Dodatkowo Doktorant założył sformułowanie wniosków *de lege ferenda*.

Problemy badawcze rozprawy, to: 1) Czy czynności dokonywane na podstawie ustawy o Agencji Wywiadu oraz ustawy o Służbie Wywiadu Wojskowego przez funkcjonariuszy tych formacji są czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi?; 2) Czy istnieją przeszkody w zamieszczeniu w ustawie o Agencji Wywiadu oraz ustawie o Służbie Wywiadu Wojskowego uprawnień kontrolnych nad działalnością tych formacji przez Komisję do spraw służb wywiadowczych?; 3) Czy zasadne było zamieszczenie w znowelizowanej ustawie o Służbie Wywiadu Wojskowego zapisu dotyczącego szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, skoro w pracach Kolegium do Spraw Służb Specjalnych przewidziano aż dwóch przedstawicieli Prezydenta RP, a w przepisach prawa nie ma takiego stanowiska?; 4) Jaki byłby najlepszy modelowy system nadzoru nad służbami wywiadowczymi?

Dokonując oceny nadzoru nad służbami wywiadowczymi Autor stwierdził, że jest on wadliwy. Wskazał, że prawodawca podczas prac nad ustawami regulującymi działalność wywiadu w niewystarczający sposób skorzystał z doświadczeń innych państw, poprzednich rozwiązań normatywnych oraz poglądów doktryny i orzecznictwa. Podkreślił, że dodatkowo częste zmiany personalne szefów służb wywiadowczych i ich zastępców powodowały chaos i niepewność funkcjonariuszy co do prawidłowego funkcjonowania całej instytucji. Kolejnym poważnym problemem – jak wykazał – była niejednoznaczna interpretacja regulacji dotyczących ochrony informacji niejawnych oraz danych osobowych tajnych współpracowników służb specjalnych.

prof. dr hab. Mirosław Karpiuk